

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler (25-31 Ağustos 2022)¹

- 1. TCMB, Ağustos ayı PPK toplantısının özetlerini yayınladı. TCMB, Para Politikası Kurulu'nun (PPK) 18 Ağustos 2022 tarihindeki toplantısına ilişkin özet yayımlamıştır.** Özetinde; enflasyonda gözlenen yükselişte; jeopolitik gelişmelerin yol açtığı enerji maliyeti artışları, ekonomik temellerden uzak fiyatlama oluşumları, küresel enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışların oluşturduğu güçlü negatif arz şoklarının etkili olduğu ifade edilmiştir. Diğer taraftan, üçüncü çeyreğe ilişkin öncü göstergelerin iktisadi faaliyette bir miktar ivme kaybına işaret ettiği belirtilmiş, İktisadi Yönelim Anketi, PMI ve sektörel güven endeksleri gibi anket bazlı göstergeler ile diğer yüksek frekanslı veriler ışığında Ağustos ayının ortası itibarıyla iktisadi faaliyette dönemlik bazda yavaşlama görüldüğü ifade edilmiştir. İmalat sanayi firmalarının kayıtlı iç ve dış piyasa siparişleri ile geleceğe yönelik sipariş beklentilerinin de yurt içi ve yurt dışı talepte zayıflamaya işaret ettiği, firmaların geleceğe dair yatırım ve istihdam beklentilerinde Temmuz ayı itibarıyla gerileme gerçekleştiği belirtilmiştir. Bu çerçevede, küresel büyümeye yönelik belirsizliklerin ve jeopolitik risklerin arttığı bir dönemde sanayi üretiminde yakalanan ivmenin ve istihdamdaki artış trendinin sürdürülmesi açısından finansal koşulların destekleyici olmasının önem arz ettiği vurgulanarak, Kurul'un politika faizinin 100 baz puan düşürülmesine karar verdiği, mevcut görünüm altında güncellenen politika faiz düzeyinin yeterli olduğu belirtilmiştir.²
- 2. Bankalar için gerçek kişilerde dövizden TL'ye dönüşüm için uygulanan zorunlu karşılık sınırı, artık şirketler için de uygulanacak.** TCMB'nin 2022/25 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'de değişikliğe gidilmiştir. Yapılan değişiklik ile gerçek kişi dönüşüm oranının yanı sıra tüzel kişi dönüşüm oranı da hedef koşul olarak eklenmiştir; gerçek ve tüzel kişi dönüşüm oranlarından düşük olanı yüzde 10'un altında olan bankalar 5 puan, yüzde 10 ile 20 arasında olan bankalar 3 puan ilave yabancı para zorunlu karşılık tesis edeceklerdir. Gerçek veya tüzel kişi dönüşüm oranı hesaplanamayan bankalar için ise Merkez Bankası'na belirlenen usul ve esaslar dikkate alınacaktır. Söz konusu düzenleme değişikliği 2 Eylül 2022 hesaplama tarihi itibarıyla geçerli olacak ve mevduat/katılım bankaları düzenleme değişikliği kapsamında tesislerine 16 Eylül 2022 tarihinde başlayacaktır.³
- 3. Ticaret Bakanlığı'nın e-ihracat destekleri belli oldu.** Ticaret Bakanlığı'nca yürütülecek e-ihracat Destekleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kararla, şirketlerin, pazar yerlerinin ve perakende e-ticaret sitelerinin, e-ihracata hazırlanması, yurt dışı pazarlarda ve pazar yerlerinde Türk ürünlerinin ve markalarının çevrim içi sergilenmesi, tanıtılması, yurt dışı siparişlere ilişkin hızlı teslimatın sağlanmasına ilişkin giderlerinin desteklenmesi ve şirketlerin e-ihracat gerçekleştirmelerine imkan sağlayacak e-ihracat konsorsiyumları ile Türkiye E-Ihracat Platformu'na yönelik faaliyetlere ilişkin giderlerin Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan (DFİF) karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² TCMB, Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti (2022-37). (25 Ağustos 2022). Erişim adresi:

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2022/DUY2022-37>

³ Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/25). Resmi Gazete, Sayı: 31939. (31 Ağustos 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220831-4.htm>

tepav

Bu çerçevede, şirketlerin, pazaryerlerinin ve perakende e-ticaret sitelerinin e-ihracata hazırlanması, yurt dışı pazarlarda Türk ürünlerinin ve markalarının tanıtılması gibi amaçlarla, e-ihracata yönelik 15 milyon liraya kadar e-ihracat desteği verilecek olup destek üst limiti, çatı kuruluşları için 150 milyon lira olarak belirlenmiştir.⁴

- Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 2023 yılında emlak vergisine esas olacak binaların metrekare inşaat maliyet bedellerini belirledi.** Resmi Gazete'de yayımlanan emlak vergisi kanunu genel tebliğine göre, 2023 yılında uygulanacak binaların metrekare normal inşaat maliyet bedelleri; meskenlerde, lüks betonarme inşaat için ortalama 3,791 TL, 1. sınıf betonarme inşaat için ortalama 2,367 TL, 2. sınıf betonarme inşaat için ortalama 1,580 TL ve 3. sınıf betonarme inşaat için ortalama 1,119 TL olarak tespit edilmiştir. Diğer taraftan, tebliğ eki listeyle tespit edilen diğer ticari inşaat türleri hariç olmak üzere ticarethane ve işyerleri için inşaat metrekare maliyet bedelleri; lüks betonarme inşaat için 4,086 TL, 1. sınıf inşaat için 2,858 TL, 2. sınıf inşaat için 1,802 TL, 3. sınıf inşaat için 1,311 TL olarak belirlenmiştir.⁵
- Kullanılmış veya yenileştirilmiş eşya ithalatında düzenleme yapıldı; serbest dolaşıma girişine izin verilen ürünlerden "kendinden hareketli delme veya sondaj makineleri" çıkarıldı.** Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Eşya İthalatına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Tebliğ, kullanılmış veya yenileştirilmiş eşyanın ithalat iznine dair usul ve esasları belirlemektedir ve gerekli şartları taşıyan eşyaların serbest dolaşıma girişine izin vermektedir. Buna göre, ithaline izin verilen kullanılmış eşya listesinden "kendinden hareketli delme veya sondaj makineleri" çıkarılmıştır.⁶
- TMSF, "Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelik"te değişikliğe gitti; "tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait" ibaresi "resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar haricindeki tüm mevduat" olarak değiştirildi.** TMSF'nin Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmeliğine göre, söz konusu yönetmeliğin amaç ve kapsamını belirten 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan "tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait" ibaresi "resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar haricindeki tüm mevduat ve" olarak değiştirilmiştir. Aynı yönetmeliğin "Sigortanın kapsam ve tutarı"nı düzenleyen 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "gerçek kişiler adına açılmış olan ve münhasıran çek keşide edilmesi dışında ticari işlemlere konu olmayan" ibaresi "resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar haricindeki" olarak, aynı fıkrada yer alan "her bir gerçek kişi için" ibaresi "her bir kişi için" olarak ve aynı fıkranın (a) bendinde yer alan "Tasarruf mevduatı" ibaresi "Mevduat" olarak güncellenmiştir.⁷

⁴ E-ihracat Destekleri Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5986). Resmi Gazete, Sayı: 31934. (25 Ağustos 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220825-16.pdf>

⁵ Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 81). Resmi Gazete, Sayı: 31934. (25 Ağustos 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220825-6.htm>

⁶ Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Eşya İthalatına İlişkin Tebliğ (İthalat: 2022/9)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 31936. (27 Ağustos 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220827-10.htm>

⁷ Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 31936. (27 Ağustos 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220827-4.htm>